

HIBRID ÓVODÁS FOGLALKOZÁS

avagy a víz ellepi a pedagógiai szakkönyvtárat

A foglalkozásunk Facebook plakátja

A foglalkozásvázlatot készítette:

Domokos Dóra (OPKM)

Helyszín: Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum

első emeleti előtere, kölcsönző rész, olvasóterem

Téma: március 22., a Víz Világnapja, óvoda megkeresésére tartottunk foglalkozást.

A foglalkozásvázlat címének a *hibrid* szót adtam, mivel a direkt óvoda könyvtárhasználati foglalkozás mellé, indirekt módon a kísérő óvodapedagógusokat is megcéloltuk. Szakkönyvtár lévén, gyerek olvasóink nem lehetnek, így a kísérő pedagógusok „játszották” az igazi olvasót, és muszáj volt kölcsönözniük is. Ezzel legalább még egyszer be kell jöjjenek hozzánk! Egy ajánló bibliográfiát is készítettünk nekik, amibe a 2015-2019-es, legfrissebb óvodapedagógiai könyveket, folyóiratcikkeket és tematikus (víz témájú) gyermek-ismeretterjesztő könyveket gyűjtöttünk.

Célcsoport:

- vegyes csoportos óvodások, 5-7 évesek (kb. 15 fő)
- óvodapedagógusok (kísérők 3 fő)

Foglalkozást tartók: 2 könyvtáros (Bakó Katalin, Domokos Dóra)

Eszközök:

- tájékoztató számítógép,
- olvasójegy,
- beiratkozó kártya,
- kölcsönzőjegy,
- plüss oroszlánok,
- ülőpárnák,
- olvasói asztalok,
- szemléltetésnek műanyagpalackban tiszta és piszkos víz,
- vizes témájú párosító kártyák (eső – esernyő, pohár víz – szomjas kisgyerek, befagyott víz – jégkorcsolya, locsoló kanna – virág, árvíz – mentőcsónak, tenger – kalózhajó, piszkos kéz – kézmosás, víz forralás – étel készítés)
- 20 db vizes témájú ismeretterjesztő könyv (hajós, cápás, vízpartos, böngésző stb.)
- 2 db A3-as beszélgetést indító plakát (az egyik ajándék)
- ajándék könyvjelző
- ajándék friss szakirodalmi bibliográfia a kísérő óvodapedagógusoknak a foglalkozás témájában

Időtartam: kb. 50 perc

A helyszín berendezése

Az olvasóterem átrendezésre került. Az első foglalkozásból (Oroszlán a könyvtárban, könyvtárhasználati foglalkozás) tanultva, szőnyegre leülős teret szerettünk volna kialakítani a gyerekeknek. Így kényelmesebben ücsöröghettek, mint a székeken. Az olvasói asztalokat „u” alakba rendeztük, ezzel felszabadult egy nyugis, szőnyegre leülős terület. A folyóirat polcon elkülönítettünk egy kis részt, ahova a leválogatott vizes témájú ismeretterjesztő gyerekkönyveket kiraktuk. Az egyik első asztalra kikészítettük a párosító kártyákat, a 2 db plakátot és a vizes palackokat. Az olvasótermi tájékoztató asztalra, a földgömböt körbeölelve, kiültettük a két plüss oroszlánunkat.

A kölcsönzői géphez kikészítettük a óvodapedagógusoknak a kinyomtatott szakirodalmi bibliográfiát, és a beiratkozáshoz kitöltendő beiratkozáskártyát, olvasójegyet.

A foglalkozás menete

I. Előkészület, ráhangolódás (~5 perc)

1. Az ovis csoport fogadása a bejáratnál, öltöztetésben segítség. Az újrálátás megélése. :)
2. A zárt könyvtári ajtó elé megérkezés. Az ajtó zárva. De vajon miért? Nyitva tartás, zárva tartás fogalmának tisztázása.
3. Felelevenítjük, hogy ebbe a könyvtárba a velük, gyerekekkel foglalkozó pedagógusok jöhetnek, sajnos ez nem olyan könyvtár, ahova kicsi gyerekek is jöhetnek kölcsönözni.
4. Az elhangzó kérdésekre sokszor, jól válaszoló gyermek kinyithatja a könyvtár ajtaját.

II. Megismerkedés a beiratkozás fogalmával (~11 perc)

1. Az ajtón belépve, a piros szőnyegen kell a gyerekeknek megállniuk. Játékosan próbáljuk a szétszaladást elkerülni, kérdést feltesszük: vajon minden óvoda elfér ezen a szép, piros szőnyegen?
2. A kölcsönző, beiratkozó pult előtt állunk. Az egyik könyvtáros beül a számítógép mögé és megkérdezi az óvónéniket, ki szeretne csak most, ingyen és bérmentve beiratkozni?
A pedagógusnak átadjuk a beiratkozó kártyát kitöltésre, addig a gyerekektől megkérdezzük vajon milyen adatokat kérdezhet a beiratkozó kártya az óvónénijüktől? Itt főleg a már iskolába készülő nagyokat kérdezzük. Rávezetjük őket a megoldásra:

- személyes adatok
 - teljes név
 - cím
3. Amíg az óvónéni beiratkozik, választ a nekik összegyűjtött friss szakirodalmi bibliográfiából, a másik könyvtáros masinisztává válik és egy sorba állítva a gyerekeket, bevonatoznak az olvasóterembe.

III. A csodák helyszíne, az olvasóterem (~3 perc)

1. Ezek a gyerekek voltak már a könyvtárban, ismerik az olvasótermet, érzékelik, hogy megváltozott az elrendezés a előző foglalkozás óta. Itt elmeséljük nekik, hogy most kicsit más lesz az itt töltött idő. Az asztalon ücsörgő oroszlánokat lehet üdvözölni.
2. A szőnyegen kis ülőpárnák vannak, mindenki egyre leül.

IV. A víz (~12 perc)

1. A Tavaszi szél, vizet áraszt című dalt elénekeljük. Lecsendesedés, fókuszálás.
2. A „vizes” téma bevezetése. Kártyapárosító feladat: kártyák megmutatása, a párosítás tisztázása. Kártyák kiosztása.
3. Pár kiválasztása, akár egyesével megnézni, segíteni a kisebbeknek. Mindenki párjával visszaül a párnájára.
4. Beszélgetés kezdeményezés:
 - Mennyi mindenre használjuk a vizet?
 - Te mire használod?
 - Lehet veszélyes a víz?
 - Mit ünneplünk március 22-én?
 - Mindenkinek jut tiszta víz?
 - A két afrikai kisgyerek A3-as képének átbeszélése. Tiszta víz, piszkos víz. A bekészített palack vizek megmutatása. Te melyiket innád meg?
4. Fogmosó mondóka megtanítása. A mondóka alapját Balázs Lilla Zöld torna kisgyerekeknek : környezeti nevelést segítő versek című könyvből vettük, Bakó Kata átdolgozta. Felállítjuk a gyerekeket, és a versikét mutogatva szavalunk:

*Amikor a fogam mosom,
a vízcsapot jól elzárom,*

*hogy a víz ne csepegjen,
tisztá vízünk meglegyen!*

V. Könyves flow, képzeletmozizás (~15 perc)

1. Nem feledkezünk el az óvónénikről sem! A bibliográfiából választott könyvet felhozzuk a raktárból, mikor megérkezik, elmagyarázzuk honnan jött a könyv, ki hozta fel. Raktár fogalmának bevezetése.
2. Átadjuk a kért könyvet az óvónéninek, és a gyerekeket megkérjük, hogy figyelmeztessék majd óvónénijüket a lejáratról, és kérdezzék meg mit olvastak a választott könyvből.
3. Most a gyerekeknek kiosztjuk az előre leválogatott vizes témájú könyveket. Az olvasói asztalokhoz körbe leülnek. Feladatuk, hogy a nézzék végig a könyvüket és a kedvenc oldalukat mutassák majd meg nekünk. Kis időt hagyunk nekik, majd mindegyik gyerekhez odamegyünk mindketten. Két irányból indulunk. Beszélgetünk velük a könyvekről, a vizes témáról.
4. Aki végzett, egy könyvtáros segítségével visszateszi a könyvet az elkülönített polcra, majd elbúcsúzáshoz visszamegy a szőnyegre.

VI. Búcsúzás, ajándékosztás és oroszlánsimogatás (~4 perc)

1. A szőnyegre leülve a búcsúzás, elköszönés megtörténik. Röviden végigbeszéljük az foglalkozás eseményeit, főbb mozzanatait, könyvtári kulcsszavait:
 - nyitvatartás, zárvatartás
 - beiratkozás
 - olvasójegy
 - személyes adatok
 - raktár
 - kölcsönzési idő
2. Átadjuk a Mennyi vizet ittál ma? című A3-as plakátot, és javasoljuk, hogy az oviba a fürdőszobába fel lehet tenni, ott mindig szem előtt lenne. Követve az Oroszlán a könyvtárban foglalkozást, most is kapnak egy könyvjelzőt az ovisok, csak most egy víz ihletésűt.
3. Végző búcsúként a két oroszlánt meg lehet simogatni és ölelni. A könyvtár elhagyása megtörténik.

Mellékletek 1.

Friss szakirodalom az OPKM-ből óvodapedagógusoknak

VÍZ témájú gyermek ismeretterjesztő könyvek 2015-2019

Szakkönyvek:

1. Kora gyermekkori nevelés szakmai megújításának útjai, lehetőségei 1. [Debrecen] : Debreceni Egy. K.,2017 (AX253.702)
2. Takács Pálma: Körbe-körbe-körbejár : Játéktár : Képességfejlesztés ének-zenével : Kézikönyv óvodapedagógusoknak és tanítóknak [Budapest] : Fiesta Kft.,2017 (AX254.069)
3. Karczewicz Ágnes: Manóvilág az óvodában : Mese- és tevékenység-ötletek a feldolgozáshoz. Budapest : Neteducatio Kft.,2017 (AX176.617)
4. Méhes Vera, B.: Az óvónő és az óvodai játék [Budapest] : Móra Könyvkiadó,cop. 2018 (AX177.018)
5. Dimbes-dombos Sokoró : Óvodapedagógusi segédlet [Tényő] : [Pannontáj-Sokoró Közhazsnú Egyes.],[2018] (AX319.723)
6. Alexander, Jessica Joelle - Sandahl, Iben Dissing - Vekerdy Tamás: Gyereknevelés dán módra : Hogyan neveljünk életrevaló és magabiztos gyerekeket? Budapest : HVG K.,2017 (A176.486)
7. Reischer, Erica: 75 stratégia boldog és sikeres gyerekek neveléséhez Budapest : HVG K.,2018, cop. 2016 (A177.254)
8. Kleindienst, Anne-Calire - Corazza, Linda - Till Katain: Mit kezdjünk a hisztivel? : Képes kalauz a dühkitörések kezeléséhez Budapest : HVG K.,cop. 2018 (A254.366)
9. Ambrose, Jamie: 365 játék, kísérlet és felfedezés a szabadban Budapest : HVG K.,2017 (A458.483)
10. Seldin, Tim: Hogyan nevelj boldog gyereket : A Montessori-módszer : [Ötletek, gyakorlatok és játékok az önbizalom és a kreativitás fejlesztésére] [Budapest] : Kolibri,2017 (A254.148)

11. Gyermekirodalmi évkerülő : Mese, vers, játék napról napra [Feliceni] : Novum Impex, 2014 - 2015 (kötetek: tél, tavasz, nyár, ősz) (A252.306/1-4)
12. Pedagógiai innovációk [Debrecen] : Debreceni Egy.K., 2015 (AX252.407)
13. Szalontai Kriszta: Kertpedagógia : Nevelés a kertben - kertészet az oktatásban Budapest : Kornétás, cop. 2015 (AX175.760)
14. Egészségnevelés néhány lehetősége az óvodai élet mindennapjaiban [Budapest] : Sprint Kft., [2015] (AX252.681)
15. Gerő Zsuzsa: Érzelem, fantázia, gondolkodás óvodáskorban [Budapest] : Flaccus, 2015 (AX252.620)
16. Wittner Rita: Autista gyermekek óvodai integrációjának megvalósulása : Szakdolgozat, 2014 Budapest : ELTE Eötvös K., 2015 (AX252.702)
17. Pálfi Judit: Mesepárnás mesecsoda : A mesepárna módszerének alkalmazása az óvodában, bölcsődében tevékenységtervek segítségével Budapest : Neteducatio, 2016 (AX319.156)
18. Nótinné Csikós Marianna: Az óvó néni így csinálja! : A 200 legötletesebb saját készítésű játék, hogy mókás legyen a fejlesztés Budapest : Neteducatio, 2016 (AX253.132)

Folyóiratcikkek

19. Várhegyi Mónika: A jó óvoda jellemzői - a szakértők vélekedése alapján In: Óvodai nevelés 8. 2017. - 20-21. p.
20. Kundakker Ferencné: Fejlesztési terv az óvodában In: Óvodai vezetési és nevelési módszertani tanácsadó 3. 2018. - 24-29. p.
21. Szöllősi Tamás: Generációváltás az óvodapedagógiában? In: Óvodai nevelés 4. 2017. 31-32. p.
22. Karczewicz Ágnes: Az árulkodásról, a csúfolódásról és a hazugságokról In: Óvodai vezetési és nevelési módszertani tanácsadó 1. 2017. - 56-60. p.
23. Soós Katalin: Új utak a pedagógiában - másságtolerancia In: Katedra 5. 2017. - 16-17. p.
24. Pirka Veronika - Endődy-Nagy Orsolya: Vélekedések a nevelésről és a nevelhetőségről óvodapedagógusok körében : 1. rész In: Óvodai nevelés 8. 2017. - 16-17. p.
25. Bobori Gyula: Egy óvó bácsi gondolatai In: Óvodai nevelés 10. 2017. - 20-21. p.
26. Horváth Emese: "Életem végéig óvónő szeretnék lenni" : (1.) In: Magyar közoktatás 2017. - 20-21. p. URL: http://communitas.ro/media/2017_10.pdf#page=22
27. Balla István: Számít a nem? In: HVG Extra Pszichológia. 2018. - 68-71. p.
28. Kisgyermeknevelés és digitalizáció In: Evangélikus Élet 15-16. 2018. - 6. p.

URL: <http://www.evangelikus.hu/evangelikus-ovodak-szakmai-napja-a-varpalotai-thury-varban>

Ismeretterjesztő gyermekirodalom VÍZ témakörben:

29. Vizek élővilága : óceánok, tengerek, tavak, folyók : képes ismeretterjesztés gyerekeknek
Debrecen : Cahs Kvk.,[2017] ([A482.856](#))
30. Townsend, John - Viana, Tatío - Pataki Andrea: Veszélyben a hegyi folyó : [Legyél te a főhős!] : [Mentsd meg a folyót a mérgezésről, és földrajzból is okosabb leszel!] Budapest : Napraforgó,[2018] ([A457.846](#))
31. Biró Ágnes: A tengerek világa [Érd] : Elektra Kvk.,cop. 2015 [A482.441](#)
32. Baur, Manfred: Óceánok mélye : élet az örök sötétség birodalmában Budapest : Tessloff Babilon,cop. 2015 ([A472.175](#))
33. Első könyvem : a víz : Micimackóval és barátaival Budapest : Egmont,2012 ([A471.138](#))
34. A sarki tengerek és a Csendes-óceán , 2012 ([A481.781/9](#))
35. Somorjai Éva - Kun Magda - Somorjai Éva: A csepptől a tengerig : [Foglalkoztató könyv] [Bp. : Képcsarnok Közületi Kft.,1990] ([A444.084](#))
36. Ganeri, Anita - Corbella, Luciano - Haller József: Az óceánok atlasza [Budapest] : Gulliver,1995 ([A480.626](#))

Melléklet 2.
A foglalkozás terei

Előtér

Kölcsönző pult, piros szőnyeg :)

Átrendezett olvasóterem

Figyelő oroszlánjaink

Melléklet 3.
A foglalkozás eszközei

